

UIT DE HISTORIE VAN KOEDIJK

door J.P. Geus

VII. Ridders van het metalen kruis.

Nadat Nederland en België in 1815 onder het bestuur van Koning Willem I verenigd waren, kwam er in augustus 1830 een Belgische afscheidingsbeweging opgang die in de geschiedenis bekend is als de Belgische Opstand.

In verband met deze situatie kwamen de grote mogendheden, die in 1815 tijdens het Wener Congres het Koninkrijk der Nederlanden hadden opgericht, te Londen in conferentie bijeen en op 20 december 1830 spraken zij zich uit voor een onafhankelijk België.

Koning Willem I ging echter niet akkoord met de gestelde voorwaarden en wilde België met behulp van het leger weer onder zijn gezag brengen. In augustus 1831 rukte het Nederlandse leger, vanuit Noord-Brabant, België binnen en werd het Belgische leger verdreven. Deze onderneming, die duurde van 2 tot 12 augustus, is bekend als de tiendaagse veldtocht. Inmiddels kregen de Belgen hulp van een Frans leger en werden de Nederlandse troepen gedwongen terug te trekken.

Bij Koninklijk Besluit van 12 september 1831 werd bepaald dat een aandenken zou worden gegeven aan allen die sedert de hachelijke omstandigheden, waarin het Vaderland zich bevond, onder de wapenen waren geweest. Dit wegens de vele en treffelijke bewijzen van trouw aan Koning en Vaderland en vooral gedurende de roemrijke tiendaagse veldtocht. Het aandenken bestond uit een kruis vervaardigd uit het op 8 augustus 1831, in het gevecht bij Hasselt, veroverde geschut. Eind 1832 zat nog 5000 man van het Nederlandse leger in de citadel van Antwerpen en werd daar belegerd door een krijgsmacht van 60.000 Fransen. Na hevige bombardementen moesten de Nederlanders capituleren. Bijna 3500 Nederlandse soldaten werden toen als krijgsgevangenen te voet naar Frankrijk geleid en verbleven daar tot juni 1833. De Nederlandse soldaten werden later onderscheiden met de Citadel Medaille.

Uit Koedijk zijn twee personen bekend die deze gebeurtenissen hebben meegemaakt. Het zijn:

1. Jacob de WAAL, geboren te Koedijk op 1 maart 1808 als zoon van Jan de Waal en Neeltje IJfs.

Blijkens het Militaire Stamboek nr. 1A-962 werd hij op 1 mei 1827 voor de tijd van 5 jaar als fuselier ingedeeld bij de 10e Afdeling Infanterie. In 1830 bij het mobiele leger ter gelegenheid van de opstand in België en in 1831 en 1832 op de citadel van Antwerpen. 29 December 1832 als krijgsgevangene naar Frankrijk en 16 juni 1833 ontslagen. Hij verkreeg het metalen kruis en de citadel medaille.

Hij trouwde op 19 oktober 1834 te Koedijk met Elisabeth Graafzand. Hij overleed te Koedijk op 16 november 1893 in de ouderdom van 85 jaar. Op zijn grafsteen, die nog op het kerkhof aanwezig is staat: "Ridder van het metalen kruis" Boven in de zerk is een wit marmeren kruis gedeeltelijk ingelegd.

2. Cornelis de GROOT, geboren te Koedijk op 27 augustus 1809 als zoon van Pieter de Groot en Maartje Meeg.

Blijkens het Militaire Stamboek nr. 16022 werd hij op 2 mei 1828 voor de tijd van 5 jaar als fuselier ingedeeld bij de 10e afdeling Infanterie. In 1830 bij het mobiele leger ter gelegenheid van de opstand in België en in 1831 en 1832 op de citadel van Antwerpen. 19 December 1832 gewond door een "schrampschot" aan het hoofd van een geweerkogel.

Daar de zieken en lichtgewonden na de capitulatie naar Bergen op Zoom werden afgevoerd, behoorde hij niet tot de krijgsgevangenen. Hij verkreeg het metalen kruis en de citadel medaille.

Hij trouwde op 28 mei 1837 te Koedijk met Theunisje Ruijs. Op 85 jarige leeftijd kwam hij nog op de school te Koedijk om aldaar zijn medailles aan de kinderen te laten zien. Zij moesten daar toen een opstel over maken.

Hij overleed te Koedijk op 27 mei 1898 in de ouderdom van 88 jaar.